

1 HISTORIE V SOUVISLOSTECH

🔍 Dopln.

Roku 1186 (MCLXXXVI) patřil Hradec klášteru v Kladrubech a v Českém knížectví právě vládl kníže Bedřich, syn druhého českého krále **Vladislava II.** Ten královský titul získal roku 1158 (MCLVIII). Bedřich usedl na trůn na základě principu primogenitury, přestože v českých zemích stále platilo nástupnické právo seniorátu. Roku 1284 (MCCLXXXIV) daroval **Václav II.**, otec Václava III., Hradec klášteru v Chotěšově. Po válečném konfliktu odehrávajícím se mezi lety 1618 (MDCXVIII) a 1648 (MDCIIL) a označovaném jako **třicetiletá válka** byl Hradec dosídlen německými přistěhovalci. Během vlády osvícené panovnice **Marie Terezie**, která usedla na trůn na základě pragmatické sankce, Hradec vyhořel – konkrétně v roce 1773 (MDCCLXXIII). Potomci německý přistěhovalců byli po roce 1945 (MDCCCLV) odsunuti.

🔍 Vysvětli pojmy z textu.

- primogenitura – **dědický řád zajišťující přednostní právo prvorozeného při dědické posloupnosti**
- seniorát – **dědičné právo nejstaršího člena rodu na vládu**
- osvícenství – **intelektuální, ideologický a filosofický směr 18. století zdůrazňující význam rozumu bez předsudků a některých dogmat, sekularizace vzdělání, lidských práv, rovnosti lidí, svobody a demokracie**
- pragmatická sankce – **dokument zajišťující nástupnictví po Karlu VI. pro jeho vlastní děti, tedy i pro jeho dcery v případě, že by nezanechal mužské potomky**
- odsun – **vysídlení nebo odsun Němců z Československa byla masová deportace německého obyvatelstva z Československa po skončení druhé světové války v letech 1945–1946**

2 KOSTEL SV. JIŘÍ

Původně gotická stavba kostela sv. Jiří ze 14. stol. byla v 19. století upravena novogoticky.

🔍 Zakresli typické znaky gotických staveb, které můžeme na kostele sv. Jiří pozorovat.

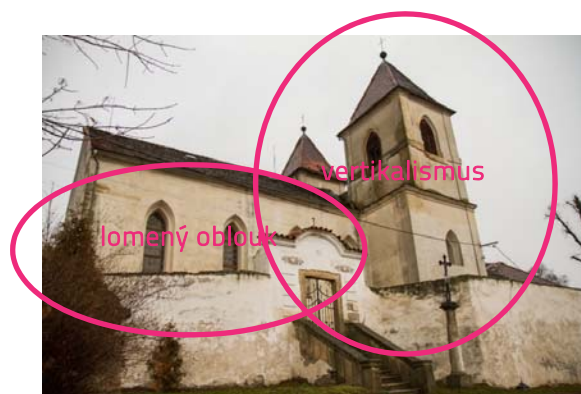
🔍 Dopln další typické znaky gotických staveb (alespoň 3):

opěrné pilíře, žebrová klenba, rozeta

🔍 Vyjmenuj dva nejvýznamnější gotické stavitele působící v Čechách. **Matyáš z Arasu, Petr Parléř**

🔍 Prostor kolem kostela je ohraničen kamennou zdí, v níž je umístěna brána se štítem, reliéfem lebky a letopočtem. Brána je vystavěna v jiném architektonickém slohu než kostel. Dle fotografie urči, o který sloh se jedná. **baroko**

🔍 Mezi hranolovými věžemi na bocích se nachází část kostela, která je vyhrazena kněžím. Jak se tato část kostela nazývá? **kněžiště = presbytář**

3

MOHYLOVÉ POHŘEBIŠTĚ

V Borovém lese na pravém břehu řeky Radbuzy se nachází skupina asi čtyřiceti či padesáti pravěkých mohyl. Pravěké pohřebiště nebylo dosud prozkoumáno, nelze proto určit jeho časovou ani kulturní příslušnost.

V mohylách lidé pohřbívali zemřelé. Jak? **pod náspy z kamene a hlíny**

Které další způsoby pohřbívání z období pravěku znáš?

zemřelé spalovali a popel ukládali do nádob (popelnic)

Až bude pohřebiště prozkoumáno, do kterých časových období ho případně bude možné zařadit? Na která období dělíme pravěk?

doba kamenná (starší = paleolit, střední = mezolit, mladší = neolit, pozdní = eneolit), doba bronzová, doba železná

4

HRADIŠTĚ (VÝŠINNÉ OPEVNĚNÉ SÍDLIŠTĚ)

V jihozápadní části Hradce se v místě zvaném Na Hrobech rozkládá rozsáhlé slovanské hradiště z 9. století s valy a příkopy. Zabírá rozlohu asi 6 ha. Ve východní části hradiště byla umístěna dodnes znatelná akropole o rozloze asi 2 ha. Prostor akropole a předhradí odděluje val s vnějším příkopem.

Který státní útvar se tehdy na našem území nacházel? Jmenuj alespoň jednoho panovníka tohoto útvaru. **Velkomoravská říše; Mojmir I., Rastislav, Svatopluk, Mojmir II.**

Na základě umístění akropole urči, kdo v této části hradiště sídlil. **vладыka, velmožové**

Kdo sídlil ve zbývající části o rozloze 4 ha? **řemeslníci, rolníci**

Z kterých materiálů byly stavěny stavby a hradby hradiště? **dřevo, kámen**

5

FARA (ČP. 1)

Patrovou barokní faru s mansardovou střechou najdeme blízko kostela sv. Jiří v Hradci.

Označ obrázek, který zachycuje mansardovou střechu.

Proč se fara často nachází blízko kostela? K čemu slouží?

Slouží jako obydlí a zároveň úřadovna faráře, úřední sídlo farnosti a případně i místo jejich dalších, zejména neliturgických aktivit.